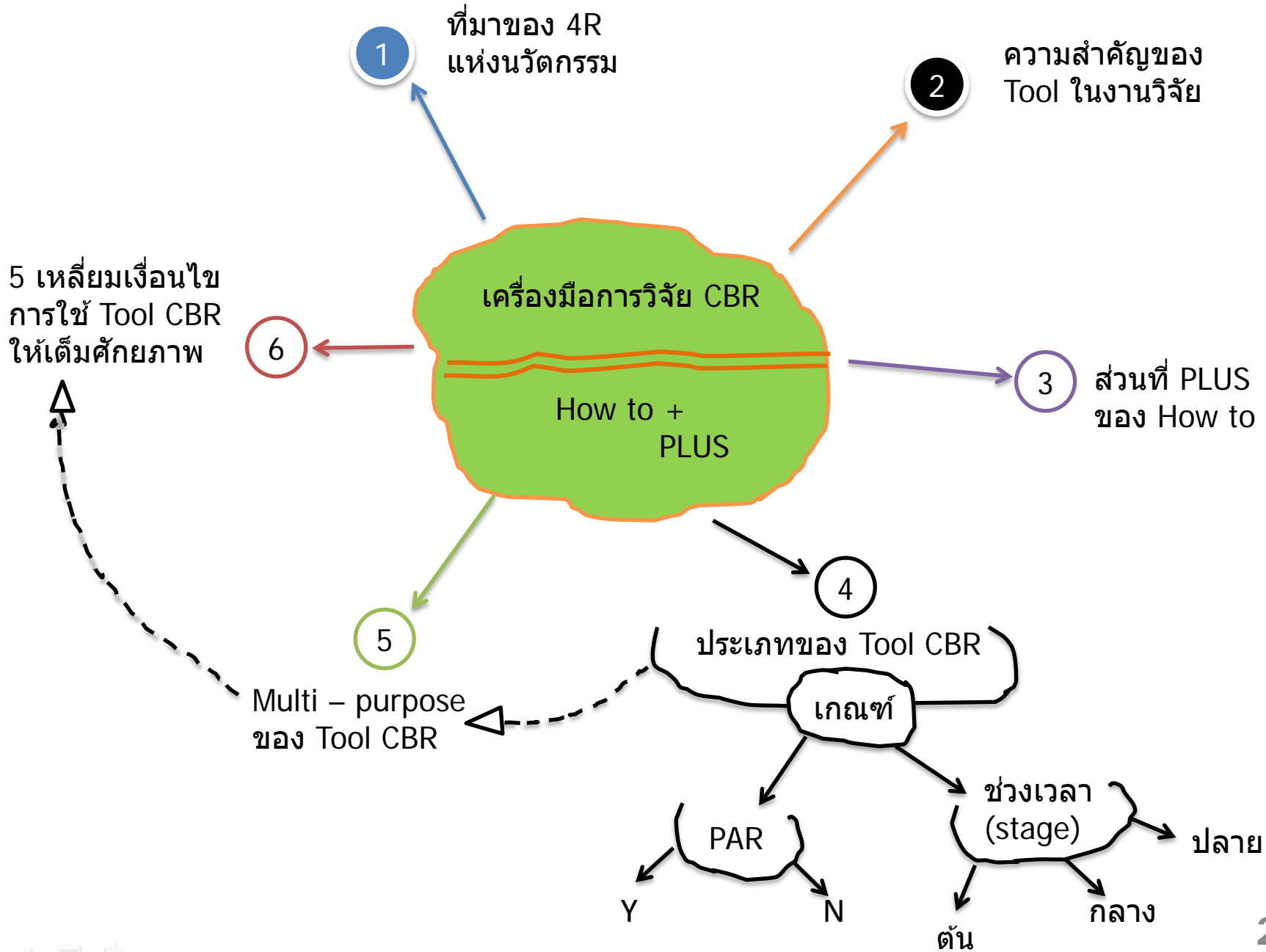

How to + - PLUS
เครื่องมือองงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น
CBR

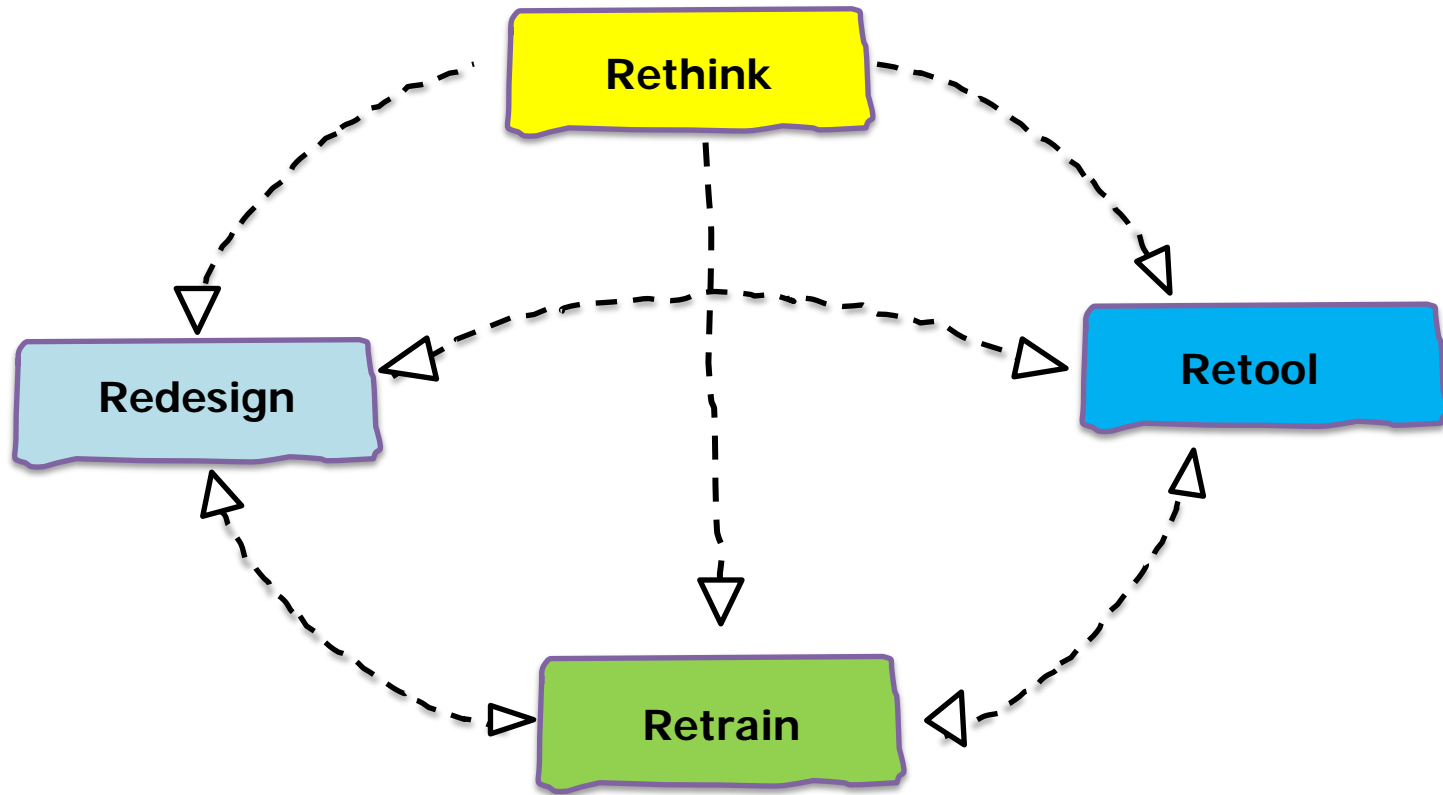
กาญจนา แก้วเทพ
วันที่ 4 สิงหาคม 2565

1

**4R แห่งนวัตกรรม
(นพ.สงวน นิตยารัมภ์พงศ์)**

สาขาวิชา

CBR

• ประวัติศาสตร์

Time line

อดีต / ปัจจุบัน / อนาคต
ในทัศนะของชาวบ้าน

• เศรษฐศาสตร์

โองชีวิต

การรับรู้ / สำนึกต่อแบบแผน
รายได้ - รายจ่ายของตัวเอง

• ภูมิศาสตร์

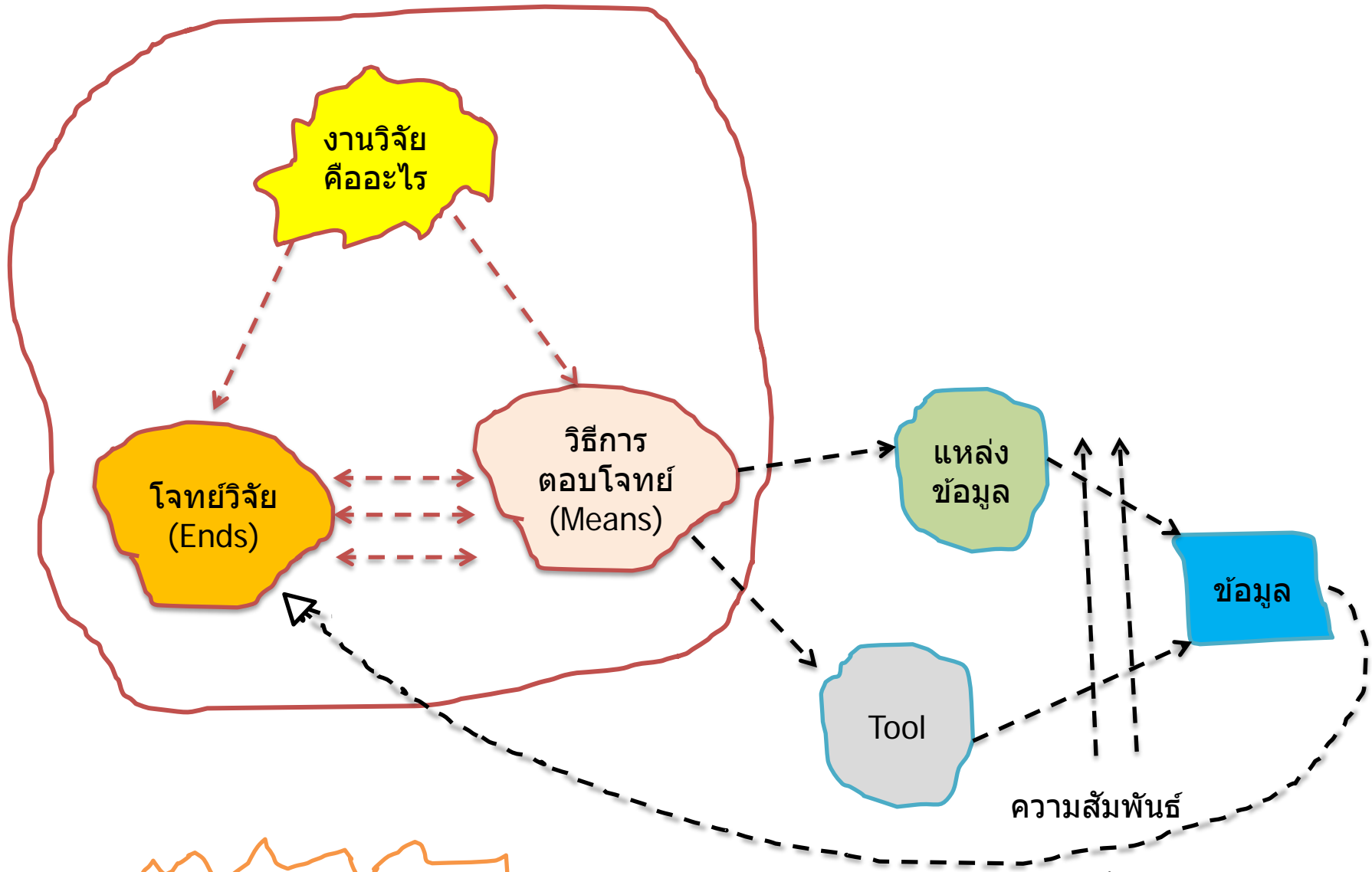
แผนที่
ที่
เดินดิน

สะท้อนตัวเองในแง่กายภาพ
สังคม - วัฒนธรรม
(Map in the mind)

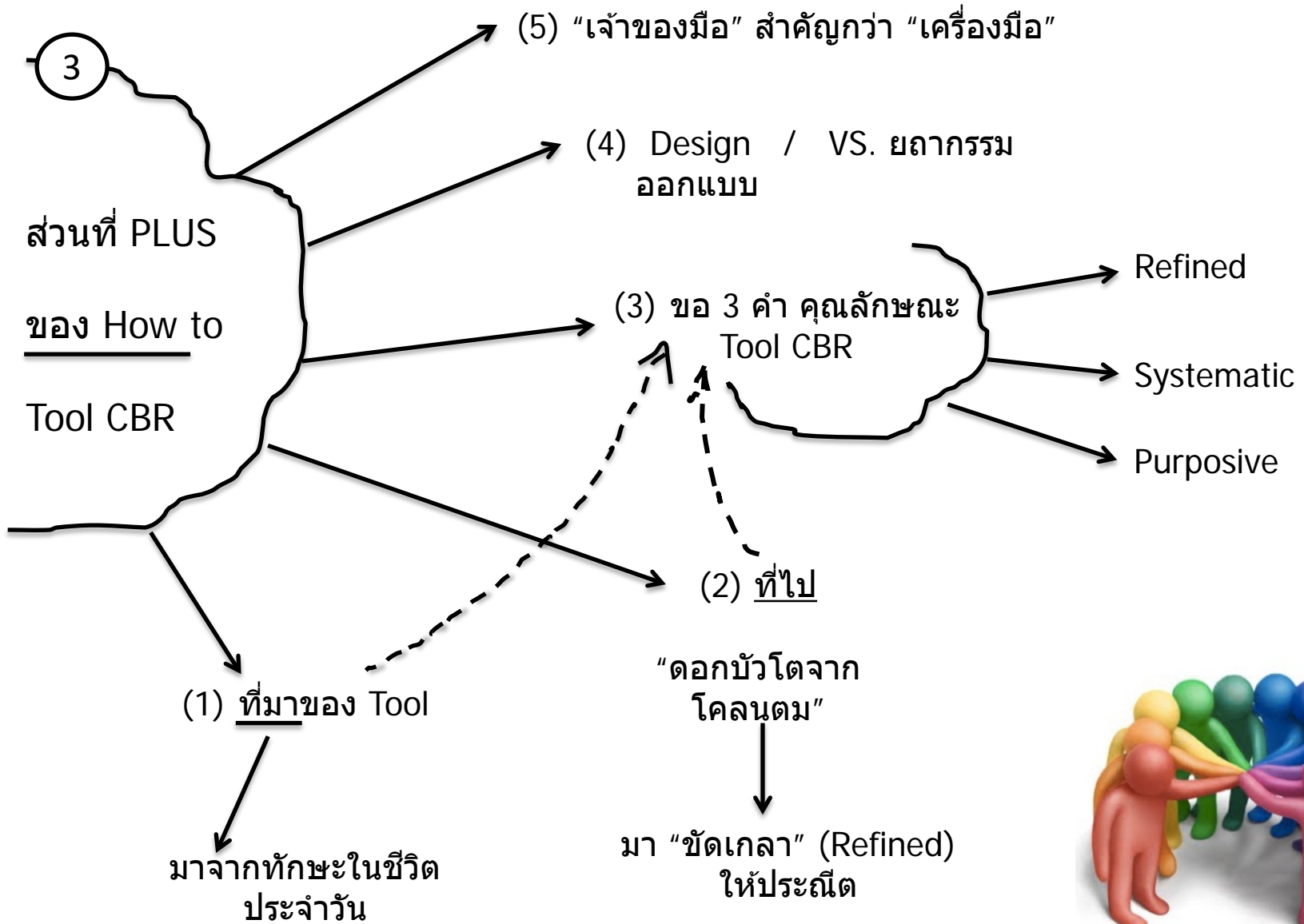
• การบริหารบุคคล
(Human resource)

ทำเนียบ
ผู้

เห็นคุณค่า / เห็นต้นทุน
ของชุมชน

2 ความสำคัญของ Tool ในงานวิจัย

Pre / Non - PAR

1. แบบสอบถาม
2. แบบสำรวจ (survey)----→Walk survey
3. แบบทดสอบ
4. การทดลอง
5. Focus Group Interview
6. การสัมภาษณ์
7. การสังเกต-----→ participation observation
8. etc.

4.1

ประเภทเครื่องมือ

เกณฑ์ - PAR

PAR

1. แผนที่เดินดิน
2. Timeline
3. AIC
4. FSC
5. Mind map
6. ทำเนียบผู้รู้
7. ปฏิทินกิจกรรม/วัฒนธรรม/ฤดูกาล
8. Etc.

4.2

CBR Tool

เกณฑ์ : Stage การวิจัย

(ก)

ช่วงต้นน้ำ
(ตั้งโจทย์)

เวทีพัฒนาโจทย์/LogFrame/Outcome mapping

Stakeholder analysis

สำรวจทุนชุมชน / ทำเนียบผู้รู้

เวทีเสวนา AIC

แผนที่ชุมชน

Mind Map

(ข)

ช่วงกลางน้ำ

Timeline

สัมภาษณ์แบบ PAR

จัดระบบข้อมูล ---> เครื่องมือวิเคราะห์-สังเคราะห์
แบบมีส่วนร่วม

คิดกิจกรรม ---> ปฏิทินฤดูกาล

Change analysis ---> FSC.

(ค)

ช่วงปลายน้ำ

คืนข้อมูล

สรุปบทเรียน

ต้น   กลาง   ปลาย
          ↓
          ช่วงเวลา

5
Multi – purpose
ของ Tool CBR
(ตัวอย่าง)

ถ้าไม่รู้เป้าหมาย
อาจเกิดอะไรขึ้น
(โปรดติดตามตอนต่อไป)

การไม่รู้เป้าหมาย
ของการใช้
Tool
แต่ละครั้ง

(1) สร้างนวัตกรรม/พลิกแพลง การใช้ tool ไม่ได้
(ใช้ทำเดิม / เป้าหมายเดิม)

(2) ได้แต่ "ข้อมูล" ไม่ได้ "ความสัมพันธ์"

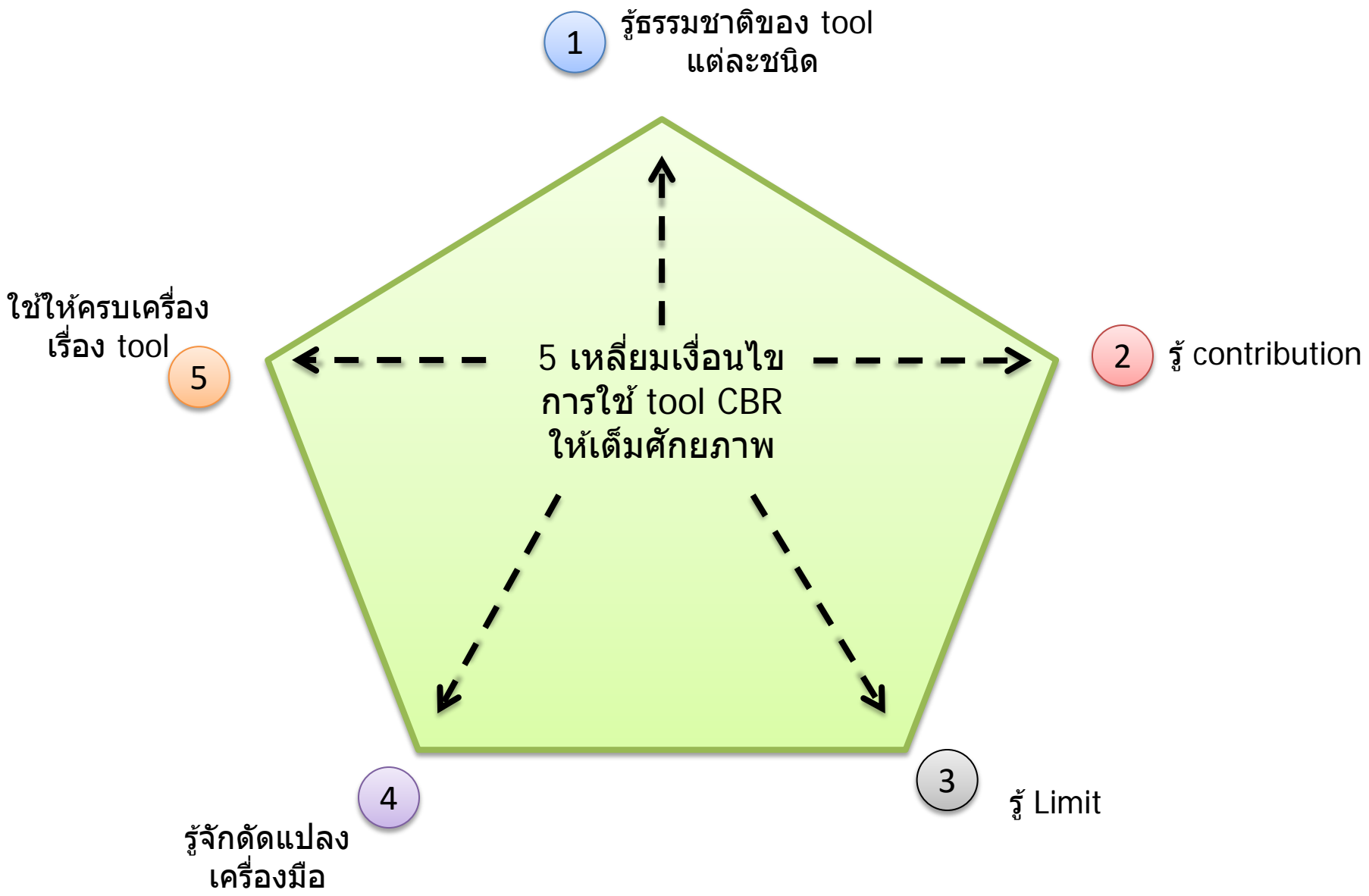
(3) ใช้ tool ไม่เต็มศักยภาพ

(4) ได้แต่ data ไม่ขึ้นสู่ระดับ info ไม่ก่อให้เกิด
knowledge

(5) Misuse → ใช้แบบผิดฝาผิดตัว

(6) สนใจแค่ "ปลายเล็บ" แต่พลาด "หัวใจ"

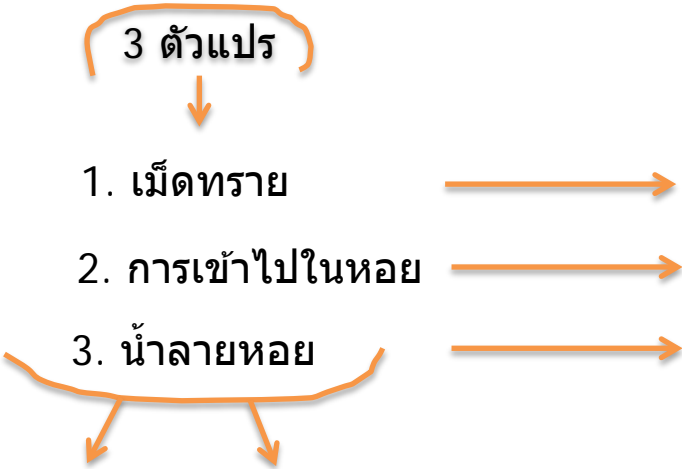
(7) etc...

การจัดเวที (Focus Group Interview-FGI)

กรณี : ไข่มุก 3 แบบ

(A) มุกธรรมชาติ	(C) มุกเลี้ยง	(B) มุกเทียม
N	P	P
N	P	P
N	N	P

Natural (N)   Planned /design (P)

